

Disaster/Catastrophe:

สารพัดความวิบัติ โลกนี้ช่างอยู่ยาก!

สวัสดีค่ะ คุณผู้อ่าน @Rama ทุกท่าน กับคลื่นความร้อน (Heatwave: /'hi:tweiv/) ที่โจมตีสยามประเทศอย่างต่อเนื่อง จนชวนให้ผู้เขียน (และแน่นอนว่าตัวคุณผู้อ่านก็ด้วยเช่นกัน) รู้สึกเหมือนโลกกำลังเข้าใกล้หายนะ (Catastrophe: /kə'tæstrəfi/) วันสิ้นโลก (Apocalypse: /ə'pɒkəlips/) เข้าไปทุกที (นี่พิมพ์ไป ก็เหงื่อแตกไป) โลกจะภาวะโลกร้อน (Global warming: /gləʊbl 'wɔ:mɪŋ/) โลกจะภัยธรรมชาติ (Natural disaster: /,nætʃrəl dɪ'zɑ:stə(r)/) โลกจะภัยสงคราม (War: wɔ:(r)) ข้ามประเทศที่คุกคามให้คนทั้งโลกต้องออกสันขวัญแขวนกันไปหมด

ฉบับนี้เราลองมาทำความรู้จักคำศัพท์ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับภัยพิบัติต่าง ๆ กันไว้เบื้องต้นดีกว่า เผื่อช่วงนี้เดินทางไปต่างประเทศกันได้แล้ว จะได้มีคลังศัพท์ติดตัวกันไว้ มะ เริ่มเลย!

คำแรกที่ยากนำเสนอคือ ภัย หรือ Hazard (/ˈhæzəd/) ซึ่งจะหมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดจากภัยธรรมชาติหรือการกระทำของมนุษย์ ที่อาจนำมาซึ่งความ สูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนทำให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม คำนี้นำไปสู่คำคุณศัพท์ Hazardous (/ˈhæzədəs/) ที่เรามักเห็นตามป้ายสัญลักษณ์แสดงอันตรายของสารเคมี วัตถุ หรือพื้นที่ที่เป็นอันตราย

คำต่อมาที่เรามักพบบ่อย ๆ ตามสื่อต่าง ๆ คือ คำว่า ภัยพิบัติ หรือ Disaster (/dɪ'zɑ:stə(r)/) ซึ่งหมายถึง การหยุดชะงักอย่างรุนแรงของการปฏิบัติหน้าที่ของชุมชนหรือสังคม อันเป็นผลมาจากการเกิดภัยทางธรรมชาติหรือเกิดจากมนุษย์ซึ่งส่งผลต่อชีวิต ทรัพย์สิน สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมอย่างกว้างขวาง เกินกว่าความสามารถของชุมชนหรือสังคมที่ได้รับผลกระทบดังกล่าวจะรับมือได้โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ ทั้งนี้ 2 ประเภท ได้แก่

(1) ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นจากธรรมชาติ (Natural disaster: /,nætʃrəl dɪ'zɑ:stə(r)/) ตัวอย่างเช่น

Earthquake (/ˈz:θkweɪk/) หรือ Quake (/kweɪk/) แผ่นดินไหว	Tsunami (/tsu:'nɑ:mi/) คลื่นยักษ์สึนามิ	Windstorm (/ˈwɪndstɔ:m/) वादภัย
Cyclone (/ˈsaɪklən/) พายุไซโคลนเกิดในอ่าวเบงกอลและมหาสมุทรอินเดีย	Hurricane (/ˈhʌrɪkən/) พายุเฮอริเคน เกิดในชายฝั่งตะวันตกของมหาสมุทรแอตแลนติก	Willy-Willy (/ˈwɪli/ /ˈwɪli/) พายุวิลลี-วิลลีเกิดในแถบนิวซีแลนด์และออสเตรเลีย
Typhoon (/taɪ'fu:n/) พายุไต้ฝุ่นเกิดในมหาสมุทรแปซิฟิก	Baguio พายุบาเกียวเกิดขึ้นในหมู่เกาะฟิลิปปินส์	Tornado (/tɔ:'neɪdʊ/) พายุทอร์นาโดมีแหล่งกำเนิดบนบก
Monsoon (/ˌmɒn'su:n/) มรสุม ลมประจำฤดู	Thunderstorm (/ˈθʌndəstɔ:m/) พายุฝนฟ้าคะนอง	Flood (/flʌd/) น้ำท่วมอุทกภัย
Drought (/draʊt/) ทุพภิกขภัย / ภัยแล้ง	Volcano eruption (/vɒl'keɪnəʊ/ /rɪ'æpʃn/) ภูเขาไฟระเบิด	Avalanche (/ˈævələ:nʃ/) หิมะถล่ม
Blizzard (/ˈblɪzəd/) พายุหิมะ	Thunderbolt (/ˈθʌndəbɔ:lt/) / Strike (/straɪk/) / Lightning (/ˈlaɪtnɪŋ/) ฟ้าผ่า	Mudslide (/ˈmʌdslaɪd/) โคลนถล่ม
Landslide (/ˈlændslaɪd/) แผ่นดินถล่ม	Forest fire (/ˈfɒrɪst/ /ˈfaɪə(r)/) ไฟป่า	Hailstorm (/ˈheɪlstɔ:m/) พายุลูกเห็บ

(2) ภัยพิบัติที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ (Man-made disaster: /,mæn 'meɪd//di'zɑːstə(r)/)
ภัยอันตรายต่าง ๆ ที่มีสาเหตุเกิดขึ้นจากมนุษย์ หรือมนุษย์มีความเกี่ยวข้องทั้งโดยตรงและทางอ้อม และมีผลกระทบต่อชีวิต ความเป็นอยู่ของมนุษย์เอง อาทิ

ภัยที่เกิดขึ้นอย่างจงใจ (Intentional disaster)	ภัยที่เกิดขึ้นอย่างไม่จงใจ (Unintentional disaster)
Terrorism (/ˈterərɪzəm/) การก่อการร้าย	Fire (/ˈfaɪə(r)/) Conflagration (/ˌkɒnfləˈɡreɪʃn/) ไฟไหม้
Hijack (/ˈhaɪdʒæk/) การจี้เครื่องบิน	Collapse (/kəˈlæps/) ตึกถล่ม
Hostage Crisis (/ˈhɒstɪdʒ/ /ˈkraɪsɪs/) วิกฤตการจับตัวประกัน	Shipwreck (/ˈʃɪprek/) เรือล่ม
War(/ ɔw:(r)/) สงคราม / สงครามกลางเมือง	Air Crash (/eə(r)/ /kræʃ/) เครื่องบินตก
Riot (/ˈraɪət/) การจลาจล	

สิ่งหนึ่งที่เราทุกคนไม่อาจปฏิเสธได้ คือ สาธารณภัยเป็นเรื่องใกล้ตัวของเราและเราอาจได้รับผลกระทบโดยทางหนึ่งเมื่อใดก็ได้ เมื่อเราทุกคนมีส่วนที่สามารถทำให้ ความเสี่ยงหรือโอกาสที่จะได้รับผลกระทบนั้นมีมากขึ้นหรือน้อยลงได้ จึงถึงเวลาแล้ว ที่ทุกภาคส่วนของสังคมควรให้ความสำคัญกับเรื่องการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย เน้นการมีส่วนร่วมของทุกคน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคธุรกิจ การศึกษา หรือแม้แต่ในระดับชุมชนและประชาชนเอง จำเป็นต้องมีความเข้าใจและมีความตระหนักในเรื่องนี้อย่างถ่องแท้ และเมื่อประกอบกับกลไกของประเทศที่มีนโยบาย มีแนวทางการปฏิบัติ และมีการประสานความร่วมมือกันของทุกภาคส่วน ประเทศไทยจะสามารถก้าวหน้าไปเป็นประเทศที่รู้รับ รู้ปรับ และรู้จักการฟื้นตัวจากสาธารณภัยได้อย่างยั่งยืน อย่างแน่นอน

สถานการณ์ไฟป่าในพื้นที่เขาแหลม-เขาชะพลู ต.พรหมณี จ.นครนายก วันที่ 30 มีนาคม 2566
ขอบคุณภาพจาก กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช

ภาพความเสียหายสงครามรัสเซีย-ยูเครน
ขอบคุณภาพจากเว็บไซต์ www.thaipbs.or.th

อ้างอิง:

- https://archive.lib.cmu.ac.th/full/T/2556/pdm40256ss_ch2.pdf
- https://foodsafety.anamai.moph.go.th/web_upload/13x34cba8a8c311038000343e8ab441d5ff/filecenter/EHA%20News/14.pdf
- <https://www.rcrc-resilience-southeastasia.org/wp-content/uploads/2017/03/disaster-terminology-th.pdf>
- https://www.disaster.go.th/upload/download/file_attach/58a6b30b90d96.pdf